

Õiguskantsler

Hr Marko Pomerants
Keskkonnaministeerium
keskkonnaministeerium@envir.ee

Teie nr

Meie 06.04.2016 nr 6-8/160379 /1601427

Hr Rainer Vakra
Riigikogu keskkonnakomisjon
riigikogu@riigikogu.ee

Hr Heiki Loot
Riigisekretär
riigikantselei@riigikantselei.ee

Kalapüügiseaduse rakendussäte ja õigusselgus

Austatud Riigikogu keskkonnakomisjoni esimees
Austatud minister
Austatud riigisekretär

Riigikogu võttis 19.02.2015 vastu [kalapüügiseaduse](#) (edaspidi: KPS), mis jõustus 01.07.2015.

Eelnõu [teisel lugemisel](#) lisati Keskkonnaministeeriumi ettepanekul eelnõule rakendussäte (KPS § 90 lg 2), mis sätestab: „Kalapüügiseaduse (RT I 1995, 80, 1384) alusel kehtestatud õigusaktid, välja arvatud § 13⁴ lõike 5 ja § 22 lõike 2 alusel kehtestatud õigusaktid, kehtivad pärast käesoleva seaduse jõustumist kuni nende kehtivuse aja lõpuni või kehtetuks tunnistamiseni niivõrd, kuivõrd nad ei ole vastuolus käesoleva seadusega.“

Sellise normitehnilise valiku tõttu ei ole kalapüügiga tegelevatele inimestele selge, kas ja millised eeskirjad kehtivad.

Esiteks, seaduse rakendusaktid kehtivad viidatud rakendussättest lähtudes vaid osaliselt, s.o osas, milles nad pole vastuolus seadusega. Seega nende kehtivus või mittekehtivus selgub lõplikult alles tagantjärele (nt kohtuvaidluse käigus).

Teiseks, Riigi Teatajas avaneb KPS § 9 lõikes 1 olevale volitusnormile klõpsates (see peaks viima kalapüügieeskirjani) teade, et rakendusakti ei ole kehtestatud või avaldatud. Samasuguseid vigu on ca 20. Tegelikult on need määrused olemas ja inimesed peavad neid täitma. Määruste leidmiseks tuleb klõpsata seaduse lõppsätetes oleva § 90 lg 2 volitusnormile või otsida need Riigi Teataja kalapüügiseaduse lehekülje alamkataloogist „Rakendusaktid“.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Kalurile võib kirjeldatud olukorras jääda ekslik mulje, et kalapüügieeskirja ei olegi kehtestatud, sest KPS § 9 lg 1 ei vii kalapüügieeskirjani, vaid väära teateni, et seda ei ole kehtestatud või avaldatud. Kalapüügieeskirjas sätestatud nõuete vastu eksimine on aga teatud juhtudel karistatav.

KPS § 90 lg 2 selgitatakse seletuskirjas järgmiselt: „[M]uutuks kehtetuks 14 õigusakti, mis tuleks ka seaduse jõustumise ajaks uuesti kehtestada. Seejuures ei ole kõikide uuesti kehtestatavate määruste osas muudatusi ja nad kehtestatakse uuesti suures osas samas sõnastuses. Seetõttu on halduskoormuse vähendamise eesmärgil otstarbekohane, et kalapüügiseaduse eelmise redaktsiooni alusel kehtestatud aktid jääksid ajutiselt kehtima. Siiski on oluline sätestada, et need aktid kehtivad selles osas, millises nad on kooskõlas kehtiva seadusega.“

Riigiasutuste töökoormusega arvestamine on oluline, kuid täitevvõimu koormust optimeerides ei tohi kannatada õigusselgus ega kasvada teiste isikute halduskoormus. Halduskoormus ühiskonnas ei vähene, kui kalapüügiga tegelevad isikud peavad hakkama analüüsima määruseid ja hindama nende vastavust kehtivale kalapüügiseadusele. Seejuures vajaksid kalurid ilmselt õigusabiteenust ning õigusnormi vastavus või mittevastavus seadusele ja sellest lähtuvalt selle normi kehtivus või kehtetus ei pruugi olla ilmselged. Vt nt RKPJKo 10.12.2013 nr [3-4-1-20-13](#), p 65.

Arvestades sellega, et jõustumisnormi kavandamisel on kohustuslik võtta arvesse aeg, mis on vajalik rakendusaktide andmiseks,¹ seaduse eelnõu seletuskirja lahutamatuks osaks on rakendusaktide kavandid,² seaduse eelnõu Riigikogu menetlus kestis 2,5 kuud ning seaduse vastuvõtmise ja jõustumise vahele jäi 4,5 kuud, ei ole mõisteta, miks ei jõutud, ja tänaseni ei ole jõutud vastu võtta kõiki määruseid. Seejuures seaduse eelnõu seletuskirja järgi kehtestatakse määrused suures osas varasemas sõnastuses.

Palun võimalikult kiiresti vajalikud määrused kehtestada ning viidata neile Riigi Teatajas korrektselt.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Evelin Lopman 693 8431
Evelin.Lopman@oiguskantsler.ee

---

¹ Vabariigi Valitsuse 22.12.2011 määrus nr 180“ [Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri](#)“ (edaspidi: HÕNTE) § 14 lg 1.

² HÕNTE § 48 lg 2.